

Nyhetsbrev från Bryssel



Nyhetsbrev januari 2016



EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå.

EU-krönikan

Redan för tio år sedan pratade man om att EU var i kris. Då var det medlemsländernas folkomröstningar våren 2005 om den så kallade EU-författningen som fick kommissionären för kommunikation Margot Wallström att arbeta övertid. Syftet med författningen var att ersätta alla tidigare fördrag med ett enda, och på så sätt göra unionen mer lätthanterlig när tio nya medlemsländer anslöt sig. Även då hade Jean-Claude Juncker en nyckelroll som premiärminister för EU:s ordförandeland Luxembourg. Men det blev aldrig något EU-fördrag. Efter att Frankrike och Nederländerna röstat nej stod det klart att fördraget inte skulle få majoritet. Man fick göra som inom sporten, bryta ihop och komma igen. Och resultatet blev att EU:s ledare ett par år senare kunde konstatera att den nya författningen Lissabonfördraget var enhälligt godkänt och kunde träda ikraft.

Idag är kriserna många. Det stora inflödet av migranter och flyktingar har lett till interna gränskontroller som hotar Schengensamarbetet, medlemsländer som Ungen och Polen lever inte upp till de gemensamma värderingar man skrivit under vid inträdet i unionen, samt att Storbritanniens förhandling om lösare band till Bryssel kan skapa en dragkraft där fler länder kräver skraddarsydd lösningar för att stanna i unionen.

Det här är verkligheten för en del av EU:s ledare och tjänstemän. Men majoriteten som arbetar med andra frågor har en helt annan vardag. Ministrar, ambassadörer, parlamentariker och tjänstemän fortsätter varje dag förhandla och kompromissa om infrastrukturprojekt, utsläppsgränser för bilindustrin, avfallshantering och antibiotikaresistens. De delar inte alls domedagskänslan utan upplever att det fortfarande finns ett starkt behov från medborgare och företag om en fungerande inre marknad.

Omvärlden blir inte mindre komplex, vare sig det gäller ekonomiska eller politiska maktbalanser, och EU-länderna behöver varandra mer än tidigare. Ensam är fortfarande bara ensam. Förhoppningsvis minns Juncker att det för tio år sedan var nödvändigt att släppa prestigen och hitta att en ny arbetsmetod. På samma sätt måste EU:s tre institutioner, Europaparlamentet, kommissionen och ministerrådet hitta ett sätt att samarbeta som löser upp de dödlägen vi idag läser om i tidningarna. Mycket står på spel under våren. Storbritanniens premiärminister David Cameron satsar på ett beslut om landets nya villkor för medlemskap så snart som i mitten av februari, och tidsfristen för att enas om hur Schengen ska hanteras går ut i mars.

Det kan låta ödesmättat, men EU:s ledare har tidigare kunnat stanna upp och hittat en ny väg framåt. I slutändan vill alla inblandade att EU-samarbetet ska fungera, vilket bäddar för ett lyckligt slut.

Julia Lindholm, landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

Kontroll av bilindustrin

Europeiska kommissionen föreslog i slutet av januari en större översyn av den så kallade EU-ramen för typgodkännande av motorfordon. Syftet är att göra fordonsprovning mer oberoende och öka övervakningen av bilar som redan är i omlopp.

– Fusket vid Volkswagen är inte bara chockerande utan understryker även ett brådskande behov av förändring. Vi måste se till att det aldrig händer igen, sade Finlands EU-kommissionär Jyrki Katainen.

Enligt gällande regler är de nationella myndigheterna ensamt ansvariga för att intyga att ett fordon uppfyller alla krav innan det släpps ut på marknaden. Det nya förslaget från kommissionen syftar till att införa större europeisk tillsyn och att införa mer robust testning utsläpp (Real Driving Emission Testing). I framtiden vill kommissionen att dessa tester ska göras mer oberoende. Biltillverkare ska exempelvis inte längre kunna betala för de tekniska tjänster som utför testerna vilket är fallet i dag. Kommissionen vill även kunna stänga ned testcentra som inte följer reglerna samt ge ut böter till de biltillverkare som bryter mot reglerna. [Här](#) kan du läsa mer om kommissionens förslag.

Flyktingar

Enligt EU:s gränsbevakningsmyndighet Frontex har närmare 1,55 miljoner olagliga gränsövergångar skett vid EU:s yttre gränser under förra året. En person kan gå över gränsen illegalt mer än en gång och kan således också räknas mer än en gång. Hittills i år har drygt 55 500 flyktingar kommit till Grekland och Italien enligt den mellanstatliga flyktingorganisationen IOM. För att underlätta för de länder dit flyktingarna först kommer, samt för de länder som är flyktingarnas slutdestination i Europa, antogs i höstas två nödförslag för att omflytta 160 000 asylsökanden från några av de EU-länder dit huvuddelen av migranterna anländer, till andra medlemsländer. Men än så länge har bara drygt 300 personer flyttats om. Flera Schengenländer, däribland Sverige, Tyskland, Frankrike och Danmark, har redan infört tillfälliga gränskontroller och EU-kommissionen förbereder rättsligt underlag för att de inre gränserna kan kontrolleras i upp till två år. [Här](#) kan du läsa mer om vad EU gör i flyktingfrågan.

Sociala rättigheter

Kommissionärskollegiet höll en första riktlinjedebatt om att inrätta en europeisk pelare för sociala rättigheter, vilket nämns i kommissionens arbetsprogram för detta år. Tanken är att den så kallade pelaren skall vara en självständig referenspunkt som skulle tjäna som ram för att screena sysselsättning och social utveckling i ljuset av förändrade arbetsmönster och samhällen och, mer allmänt, som en kompass för den förnyade konvergensprocessen inom euroområdet. En mer konkret beskrivning av vad kommissionen avser göra inom området kommer att presenteras under de kommande veckorna. Ett samråd med medlemsländer, myndigheter, intresseorganisationer och privatpersoner kommer hållas för att hitta rätt verksamhetsområden - oavsett om det blir på EU-nivå eller på nationell nivå. Arbetsmarknadens parter kommer att spela en central roll i denna process, tillsammans med aktörer från det civila samhället. [Här](#) kan du läsa mer om sociala rättigheter i EU.

Ålämningar i Bryssel

Amanda Lycke, praktikant hos Ålands specialrådgivare i Bryssel

Första veckan som praktikant har nu gått och allting känns spännande och mycket information har tagit sig in i huvudet. Jag har redan haft möjligheten att få vara med när lantrådet Katrin Sjögren och kansliminister Nina Fellman hälsat på i Bryssel och deltagit under dessa fartfyllda dagar med intressanta möten med både EU-parlamentariker och representanter från Färöarna och Finland.

Innan min praktik hos specialrådgivaren i Bryssel har jag studerat vid Göteborgs universitet. Jag har läst Europaprogrammet med kulturgeografi som inriktning och har då haft möjligheten att i teorin läsa om EU och dess historia, samarbete och dess institutioners uppbyggnad. Att få vara på praktik i hjärtat av Europa ger mig möjligheten att skapa nya kontakter, lära känna en ny stad men främst se hur EU fungerar och arbetar i praktiken. Speciellt är också att få följa med arbetet från Ålands sida och se hur vi kan påverka beslut i EU som sedan kommer att vara betydande för oss på hemmaplan.

Jag ser väldigt mycket fram emot min praktik här i Bryssel och jag vet att den kommer påverka framtida studieval och hoppas den kommer väcka nya intressen till liv!

Lantrådet och kansliministern på besök i Bryssel

I Bryssel har vi haft besök från lantråd Katrin Sjögren och kansliminister Nina Fellman. Besöket syftade främst till att träffa de för Åland viktigaste samarbetspartners, men även att informera om behovet av reformerade upphovsrättsregler på EU-nivå. Under besöket i Bryssel träffade de Finlands EU-ambassadörer Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve och vice-ambassadören Marianne Huusko-Lampinen, samt besökte Sveriges ständiga representation till EU för att träffa Sveriges ambassadör till EU Anders Ahnlid.

Under lunchen träffade lantrådet och kansliministern representanter från Färöarnas, den tysktalande regionen i Belgien samt Sydtyrolen. Här fanns många gemensamma intressen om hur mindre områden representeras i EU:s beslutsprocess, oavsett deras rättsliga förhållande till unionen.

Dagen avslutades med en middag där lantrådet bjudit in europaparlamentarikerna Nils Torvalds, Miapetra Kumpala-Natri och Gunnar Hökmark. På plats var också ett flertal Brysselålämningar, samt parlamentarikernas medarbetare Anton Nilsson och Maria Pettersson och specialrådgivare Julia Lindholm med praktikant Amanda Lycke.

Den andra dagen i Bryssel var lantrådet och kansliministern på besök till europaparlamentet för ett antal bilaterala möten innan avfärden tillbaka till Åland påbörjades.

– Att knyta kontakter är viktigt och vi har i Bryssel träffat samarbetspartners som liksom Åland vill se en modernare upphovsrätt. Vad gäller den större bilden av ett Europa i kris är det tydligt att EU liksom andra samarbeten utvecklas genom kriser, men just nu händer mycket på samma gång. Att hantera allt från Storbritanniens möjliga utträde till flyktingkrisens inverkan på Schengen är en stor utmaning för EU:s ledare. Jag tror EU är lösningen också i framtiden, andra alternativ än att samarbeta är inte rimliga, sade lantrådet Katrin Sjögren efter besöket.

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

– I december 2015 presenterade kommissionen sitt nya förslag angående kretsloppsekonomin. Förslaget består av flera delar och kommissionen hoppas uppnå tillväxt och gröna investeringar. I förslaget inkluderas också en produkts hela livscykel och inte bara sluthantering. Den första lagstiftningen inom kretsloppsekonomin är avfallspaketet, som presenterades i december förra året. Landskapsregering är generellt positiva till att förslaget om att ta vara på större del av avfallet men är skeptiska till de stora kostnader kommissionens krav på ökad rapportering om avfallshantering kan innebära. [Här](#) kan du läsa mer.

– Kommissionens förslag om offentlig kontroll av livsmedel presenterades redan i maj 2013 och nu börjar förhandlingarna snart vara klara. Förslaget är en del av flera lagar för att göra livsmedlen säkrare och förhindra matfusk. De delar av förslaget som väckt mest missnöje bland EU-länderna har varit planen att ta ut avgifter för att täcka de offentliga kontrollerna samt att minska veterinärernas möjlighet att delegera uppgifter till annan personal. Landskapsregeringen har eftersträvat så flexibla regler som möjligt på bägge områden då både harmonisering av avgifter och fler obligatoriska uppgifter för veterinärer kan leda till ökad administration och högre kostnader. Förhandlingar pågår nu mellan Europaparlamentet och EU-länderna med sikte att ha en färdig lagstiftning innan sommaren. [Här](#) kan du läsa mer om förslaget.

På agendan

1 – 4 februari träffas Europaparlamentet i Strasbourg för plenarsession där det bland annat kommer att röstas om regler för inträde i Schengen, en debatt kommer hållas med Estlands president Ilves, samt jämställdhet och kvinnors rättigheter.

10 februari presenterar kommissionen förslag på hur EU:s framtida energiunion ska hanteras, samt att Regionkommitténs 350 ledamöter träffas i Bryssel för plenarsession.

18 – 19 träffas EU:s stats- och regeringschefer i Bryssel för toppmöte, där solidarisk fördelning av flyktingar, Schengen och Storbritanniens krav på omförhandlat medlemskap står på agendan.

24 – 25 februari håller Europaparlamentet extrainsatt plenum i Bryssel, samtidigt som kommissionen presenterar sina makroekonomiska rapporter för EU-ländernas ekonomiska tillstånd.

Nästa nyhetsbrev kan du läsa i slutet av februari.

Kontakta oss gärna per epost julia.lindholm@formin.fi, amanda.lycke@formin.fi telefon +32 2 2878 459 eller via vår Facebook-sida [Åland i EU](#).